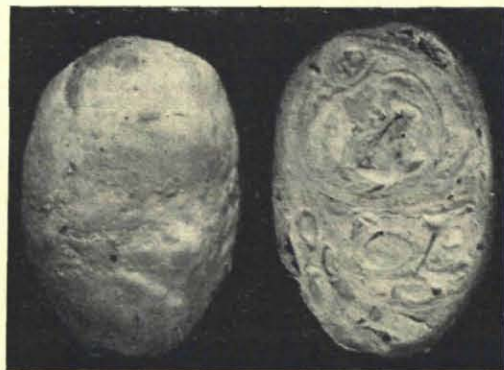

Hoe zo'n conglobaat nu ontstaat wordt in het „Handbuch“ uitvoerig behandeld. Kortheids-halve zal ik het erover gaande stuk niet in zijn geheel aanhalen, maar de zaak komt hierop neer, dat de eileider ziek is geweest. Wanneer door een ingehouden ei, door liggingsveranderingen van de eileider, door een onvoldoende werking van zijn spierwand, door een ontsteking of door gezwollen in de eileider, een dooier belemmerd wordt in zijn normale voortbeweging, dan blijft hij te lang in de eileider, en wordt, door afzettingen omgeven, tot conglobaat.

De dooier was hier gereduceerd tot twee kleine bolletjes en de rest van het „ei“ geleeke weefselachtig. Eiwit zat er maar heel weinig tussen die lagen weefsel in. Dat weefsel wijst op een gezwel als oorzaak. Het ontstaan van een conglobaat is dus pathologisch en zal ook wel in verband staan met de hoge leeftijd van het dier. Alhoewel het verschijnsel bekend is en beschreven en afgebeeld, leek het mij toch nog wel de moeite waard, het hier te vermelden. Ik heb de vorming aan het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden gegeven, waar niemand het kende en waar men er géén voorbeeld van had. De 9 jaar oude, zieke kip, die het conglobaat legde, is een jaar later, dus 10 jaar oud, gestorven. Ook de pathologie van eieren heeft dus een interessante zijde en is bestudering waard.

Rotterdam.

Dr A. B. VAN DEINSE.

Gezichtscherpste van Kokmeeuwen (*Larus ridibundus* L.) in de schemering. Doordat ik geregeld met de Tolhuispont van 8.15 het IJ te Amsterdam oversteek was ik in de gelegenheid enkele waarnemingen te doen aan de Kokmeeuwen die met deze pont meevliegen. Uit

een onderzoek van het Vogelkader der Amsterdamse NJN is gebleken dat het gros van de meeuwen des ochtends de slaappleatsen verlaat zodra het licht een bepaalde sterkte heeft bereikt, en dat ze, naarmate het lichter wordt, de vliegroue steeds meer durven verkorten door het oversteken van huizen, terwijl ze zich in het schemerdonker aan de waterwegen houden. (Slaaptrek 1951, verslag door het vogelkader van het district Amsterdam der NJN). In dit verband zijn de volgende waarnemingen mis-schien van belang.

Tot de „donkere dagen voor Kerstmis“, dus omstreeks de 20e December, vingen de meeuwen des ochtends geregeld brood, dat in de lucht werd geworpen, en aten tijdens het overvaren uit mijn hand, mits ik me rustig hield.

Daarna, de zon ging toen op 8.45 en later, hielden ze op brood uit de hand te nemen, ze zagen het wel, naderden, maar zwenkten op een halve meter van de varende pont weer plotseling af. Een paar dagen later lukte het ze ook niet meer brood te vangen in de lucht, maar grepen ze herhaaldelijk mis, en konden het pas, als het in het water lag, goed onderscheiden. Na de Kerstdagen, toen de zon tot 5 Januari steeds om 8.48 bleef opkomen, hadden ze op die tijd zelfs moeite brood te vinden dat in het water dreef. Het was geen kwestie van minder honger, want de honger was juist in deze tijd groot, en zodra er voldoende licht was, lieten ze zich ook weer in de lucht en uit de hand voeren.

Vanaf 7 Januari begonnen ze het brood weer beter te onderscheiden, 12 Januari (zon op 8.44) vingen ze weer gemakkelijk brood in de lucht, 14 Januari (zon op 8.42) at de eerste meeuw weer aarzelend uit mijn hand en daarna ging het weer als vanouds.

Blijkbaar beginnen ze dus pas 30 minuten voor zonsopgang, natuurlijk ook afhankelijk van de bewolking, goed te zien en durven ze zich niet dicht bij gevaarlijke objecten, zoals een pont vol mensen, of huizenblokken (zie NJN-rapport) wagen, zolang ze deze niet in details kunnen onderscheiden.

Deze „pontmeeuwen“ slapen des nachts vlakbij de pont en vaak ziet men 's avonds laat nog enkele meeuwen in het kunstlicht met de pont meevliegen, hoewel het me, gezien het bovenstaande, niet waarschijnlijk lijkt, dat ze dan nog voedsel kunnen vinden.

GRÉ VAN DER BAAN.